

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๔๖๘
วันอังคาร ที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๑
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายนครชิต สิงหเสนี	โฆษกกรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๖. นางกัระณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจุรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๙. นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๑๐. นายเชียรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๑. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๒. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๓. นายภุมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๔. พลตรี วีระ โรจนนาค	กรรมการ
๑๕. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๖. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๗. นายอัชพร จารุจินดา	กรรมการ
๑๘. พลเอก อัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๙. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง (ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นางสาวจินดาภรณ์ ร่ำริน

ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมาธิการ ๓

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

๑. นายเจษฎ์ โทณะวณิก

๒. นายอธิคม อินทุภูติ

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

นางสาวฐิติพร วิชัยธนพัฒน์

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๕ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๔๕๑ วันอังคาร ที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๐ ถึงครั้งที่ ๔๖๗ วันอังคาร ที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะอนุกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุม และรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ก่อนเข้าสู่การพิจารณาความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... ตามมาตรา ๒๖๗ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ รายงานต่อที่ประชุมว่า คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... ตามมาตรา ๒๖๗ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เสนอรายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อพิจารณาแล้ว ทั้งนี้ ที่ประชุมคณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ในวงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อสังเกตในหลายประเด็น โดยในประเด็นร่างมาตรา ๑๑ (๓/๑) ที่บัญญัติว่า “กลุ่มการสาธารณสุข

อันได้แก่ผู้เป็นหรือเคยเป็นแพทย์ทุกประเภท เทคนิคการแพทย์ สาธารณสุข พยาบาล เภสัชกร หรืออื่น ๆ ในทำนองเดียวกัน” โดยคณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ในวงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นว่าควรตัดคำว่า “ทุกประเภท” ออก ซึ่งในชั้นการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญใช้คำว่า “แพทย์ทุกประเภท” เนื่องจากมีความมุ่งหมายที่ต้องการให้ครอบคลุมแพทย์ทุกประเภท

ประธานกรรมการกล่าวว่า การใช้คำว่า “ทุกประเภท” มีความมุ่งหมายก็เพื่อให้ครอบคลุมแพทย์ในสาขาอื่น ๆ ด้วย เช่น สัตวแพทย์ แพทย์แผนโบราณ ทันตแพทย์ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม หากสามารถใช้ถ้อยคำอื่นที่มีความหมายให้เข้าใจตรงกันได้ว่าหมายรวมถึงแพทย์ในสาขาอื่น ๆ ด้วย ก็สามารถแก้ไขเพิ่มเติมได้

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... กล่าวว่า ประเด็นร่างมาตรา ๙๒/๑ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “ในวาระเริ่มแรกสำหรับการดำเนินการตามมาตรา ๙๒ (๑) (ก) ให้กลุ่มตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง มีสิบลกลุ่ม ประกอบด้วย...” คณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ในวงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นว่าควรแก้ไขเพิ่มเติมเป็นดังนี้ “ในวาระเริ่มแรกสำหรับการดำเนินการตามมาตรา ๙๒ (๑) (ก) ให้กลุ่มตามมาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มีสิบลกลุ่ม ประกอบด้วย...” เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าต้องนำวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๑๑ มาบังคับใช้ด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า การแก้ไขเพิ่มเติมดังกล่าวไม่ได้ทำให้ความมุ่งหมายเดิมเสียไป ดังนั้นสามารถแก้ไขเพิ่มเติมได้

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... กล่าวว่า ประเด็นร่างมาตรา ๙๒/๒ (๒) ที่บัญญัติว่า “สมัครโดยต้องได้รับการเสนอชื่อจากองค์กรตามมาตรา ๙๒/๓” คณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ในวงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นว่าควรแก้ไขเพิ่มเติมความในอนุมาตรานี้ เป็นดังนี้ “สมัครโดยต้องได้รับการเสนอชื่อรับรองจากองค์กรตามมาตรา ๙๒/๓”

ประธานกรรมการกล่าวว่า ผู้สมัครแต่ละคนมีสิทธิสมบูรณ์ในการสมัครว่าตนจะลงสมัครเข้ารับเลือกในกลุ่มใด การใช้คำว่า “รับรอง” จะทำให้สิทธิของผู้สมัครถูกจำกัดเพราะหากไม่ได้การรับรองจากองค์กรตามมาตรา ๙๒/๓ ผู้สมัครคนดังกล่าวก็จะไม่มีสิทธิสมัคร ทั้งนี้ ประเด็นที่ควรพิจารณาคือ การแบ่งผู้สมัครในแต่ละกลุ่มออกเป็นสองประเภทนั้นชอบด้วยรัฐธรรมนูญหรือไม่ สภานิติบัญญัติแห่งชาติจึงควรส่งเรื่องดังกล่าวให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยก่อนประกาศใช้เป็นกฎหมายเพื่อไม่ให้เกิดการโต้แย้งในภายหลัง

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... กล่าวว่า นอกจากประเด็นข้างต้นแล้ว คณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ในวงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติยังเห็นว่าควรแก้ไขคำว่า “ประเภท” ในร่างมาตรา ๙๒/๓ ร่างมาตรา ๙๒/๔ ร่างมาตรา ๙๒/๕ ร่างมาตรา ๙๒/๖ และร่างมาตรา ๙๓ โดยใช้คำว่า “วิธีการ” แทน เพื่อให้เป็นไปตามร่างมาตรา ๙๒/๒

นอกจากนี้ ในร่างมาตรา ๙๒/๖ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า “เมื่อคณะกรรมการได้รับรายงานตามวรรค (๕) แล้ว ให้รอไว้ไม่น้อยกว่าห้าวัน เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ถ้าคณะกรรมการเห็นว่า

การเลือกเป็นไปโดยถูกต้อง สุจริตและเที่ยงธรรม ให้ประกาศผลการเลือกตาม (๕) ในราชกิจจานุเบกษา โดยให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุดในแต่ละกลุ่มและประเภทตั้งแต่ลำดับที่หนึ่งถึงลำดับที่สิบเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาจากกลุ่มและประเภทนั้น และผู้ได้รับคะแนนลำดับที่สิบเอ็ดถึงลำดับที่สิบห้าของแต่ละกลุ่มและประเภท อยู่ในบัญชีสำรองของกลุ่มและประเภทนั้น และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบ” คณะกรรมการตรวจพิจารณาร่างพระราชบัญญัติที่อยู่ในวงงานของสภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นว่าควรแก้ไขเพิ่มเติมเป็นดังนี้ “เมื่อคณะกรรมการได้รับรายงานตามวรรค (๕) แล้ว ให้ออกไว้ไม่น้อยกว่าห้าวัน เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าการเลือกเป็นไปโดยถูกต้อง สุจริตและเที่ยงธรรม ให้ประกาศผลการเลือกตาม (๕) ในราชกิจจานุเบกษา โดยให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุดในแต่ละกลุ่มและประเภท ตั้งแต่ลำดับที่หนึ่งถึงลำดับที่สิบเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภา จากกลุ่มและประเภทวิธีการนั้น และผู้ได้รับคะแนนลำดับที่สิบเอ็ดถึงลำดับที่สิบห้าของแต่ละกลุ่มและประเภท อยู่ในบัญชีสำรองของแต่ละกลุ่มและประเภทนั้น และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบเพื่อดำเนินการตาม มาตรา ๙๓ ต่อไป” เนื่องจากผู้สมัครที่ได้รับเลือกยังไม่ได้เป็นสมาชิกวุฒิสภาในทันทีที่ได้รับเลือก

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการวิสามัญควรเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๙๒/๖ วรรคสอง เป็นดังนี้ “เมื่อคณะกรรมการได้รับรายงานตามวรรค (๕) แล้ว ให้ออกไว้ไม่น้อยกว่าห้าวัน เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว ถ้าคณะกรรมการเห็นว่าการเลือกเป็นไปโดยถูกต้อง สุจริตและเที่ยงธรรม ให้ประกาศผลสรรหาเลือกตาม (๕) ในราชกิจจานุเบกษา โดยให้ผู้ได้รับคะแนนสูงสุดในแต่ละกลุ่มและประเภทวิธีการตั้งแต่ลำดับที่หนึ่งถึงลำดับที่สิบเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาจากกลุ่มและประเภทวิธีการนั้น และผู้ได้รับคะแนนลำดับที่สิบเอ็ดถึงลำดับที่สิบห้าของแต่ละกลุ่มและประเภท อยู่ในบัญชีสำรองของแต่ละกลุ่มและประเภทนั้น และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบเพื่อดำเนินการตาม มาตรา ๙๓ ต่อไป” โดยนำความว่า “ให้ประกาศผลการเลือกตาม (๕) ในราชกิจจานุเบกษา” ที่ตัดออกไปเพิ่มเป็นวรรคสามของร่างมาตรา ๙๓ ดังนี้ “ให้นายกรัฐมนตรีประกาศรายชื่อผู้ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา และรายชื่อผู้ที่อยู่ในบัญชีสำรองในราชกิจจานุเบกษาด้วย” เพื่อให้มีการแสดงรายชื่อผู้ที่อยู่ในบัญชีสำรอง

นายภัทรหะ คำพิทักษ์ กรรมการ สอบถามว่า ในร่างมาตรา ๙๒/๓ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติว่า “องค์กร ซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีและมีได้มีวัตถุประสงค์ในการแสวงหากำไรมา แบ่งปันกันหรือดำเนินกิจกรรมทางการเมืองและได้ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ขององค์กรมาอย่างต่อเนื่อง และองค์กรที่มีกฎหมายจัดตั้ง มีสิทธิแจ้งการเสนอชื่อผู้ซึ่งเป็นหรือเคยเป็นสมาชิกขององค์กร หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือเคยปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรตามระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ เพื่อสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาองค์กรละหนึ่งคนในแต่ละจังหวัดโดยต้องระบุอำเภอไว้ด้วย และเมื่อได้แจ้งการเสนอชื่อผู้สมัครแล้ว จะถอนหรือเปลี่ยนชื่อผู้สมัครมิได้” หมายความว่า องค์กรซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยในแต่ละจังหวัดนั้น แต่ละองค์กรมีสิทธิแจ้งการเสนอชื่อผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้จังหวัดละหนึ่งคนใช่หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรตั้งข้อสังเกตต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติว่า ในร่างมาตรา ๙๒/๓ สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีความมุ่งหมายอย่างไร เพราะหากบัญญัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติข้างต้น จะหมายความว่า การเสนอชื่อผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาจะไม่จำกัดเฉพาะองค์กรวิชาชีพ แต่หมายความรวมถึงองค์กรซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย เช่น สภาอุตสาหกรรมจังหวัด หอการค้าจังหวัด มูลนิธิ หรือสมาคม ด้วย ซึ่งแต่ละองค์กรในแต่ละจังหวัดสามารถเสนอชื่อผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิก

วุฒิสภาได้จังหวัดละหนึ่งคนโดยไม่จำกัดว่าผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาผู้นั้นจะเป็นคนจังหวัดใดหรือเป็นคนในพื้นที่ที่เป็นฐานที่ตั้งขององค์กรซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยหรือไม่ ผลคือจะทำให้แต่ละองค์กรเสนอชื่อผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาจำนวนมาก เช่น สภาอุตสาหกรรมจังหวัดแต่ละแห่งสามารถเสนอชื่อผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้จังหวัดละหนึ่งคน จะทำให้มีผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาเป็นจำนวนมาก แนวทางในการแก้ไขคือต้องจำกัดให้องค์กรซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยที่มีฐานที่ตั้งอยู่ในจังหวัดใดก็ได้ให้เสนอชื่อผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาในจังหวัดนั้นได้เพียงหนึ่งถึงห้าคน เป็นต้น

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่ ความในร่างมาตรา ๙๒/๓ ที่บัญญัติให้องค์กรซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยสามารถเสนอชื่อผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภานั้น อาจขัดกับหลักการในมาตรา ๑๐๗ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ที่มีความมุ่งหมายให้ประชาชนทุกคนมีสิทธิสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาได้ จึงควรชี้แจงเรื่องดังกล่าวให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบด้วยเพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากให้องค์กรซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยรับรองผู้สมัครเพื่อส่งรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาอาจขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญได้

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า องค์กรซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยที่จะมีสิทธิเสนอชื่อผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาหมายความรวมถึงส่วนราชการ และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ด้วย ซึ่งทำให้องค์กรที่จะมีสิทธิเสนอชื่อผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภามีจำนวนมากเกินไป

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ในฐานะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... ตามมาตรา ๒๖๗ วรรคห้า กล่าวว่า องค์กรซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยที่จะมีสิทธิเสนอชื่อผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... ร่างมาตรา ๙๒/๓ นั้น มีฐานที่มาจากองค์กรที่เสนอชื่อผู้สมัครสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญฉบับก่อนและองค์กรที่เสนอชื่อกรรมการร่างรัฐธรรมนูญชุดก่อนด้วย

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการ กล่าวว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งตั้งรายงานว่าองค์กรซึ่งเป็นนิติบุคคลที่เสนอชื่อผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาแบบสรรหาในปี ๒๕๕๑ มีจำนวน ๑,๐๘๗ องค์กร โดยเป็นองค์กรของมหาวิทยาลัยจำนวน ๑๒๒ องค์กร ขณะที่ในปี ๒๕๕๔ องค์กรซึ่งเป็นนิติบุคคลที่เสนอชื่อผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาแบบสรรหาลดลงเหลือ ๖๗๑ องค์กร โดยเป็นองค์กรของมหาวิทยาลัยจำนวน ๙๙ องค์กร

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ กล่าวว่า ไม่สามารถนำจำนวนองค์กรที่เสนอชื่อผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาแบบสรรหาในปี ๒๕๕๑ และปี ๒๕๕๔ มาเป็นตัวชี้วัดจำนวนองค์กรที่จะเสนอชื่อผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... ได้ เนื่องจากที่มาและวิธีการเลือกสมาชิกวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันมีความแตกต่างกัน

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๙๒/๓ กำหนดให้องค์กรซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยมีสิทธิเสนอชื่อผู้ซึ่งเป็นหรือเคยเป็นสมาชิกขององค์กร หรือผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หรือเคยปฏิบัติหน้าที่ในองค์กรตามระยะเวลาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด เพื่อสมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาองค์กรละหนึ่งคนในแต่ละจังหวัดโดยต้องระบุอำเภอไว้ด้วย ทำให้ตีความได้ว่าองค์กรหนึ่งสามารถเสนอชื่อบุคคลได้จังหวัดละ

หนึ่งคนและเมื่อรวมจำนวนองค์กรดังกล่าวทั่วประเทศย่อมทำให้ผู้สมัครที่ได้รับการเสนอชื่อจากองค์กรมีจำนวนมาก

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า การกำหนดให้องค์กรซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทย มีสิทธิเสนอชื่อผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาองค์กรละหนึ่งคนในแต่ละจังหวัดโดยต้องระบุอำเภอไว้ด้วย มีโอกาสสูงที่จะเกิดการทุจริตในการเลือกสมาชิกวุฒิสภาตั้งแต่ในขั้นการคัดเลือกผู้สมัครขององค์กร

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรซึ่งเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายไทยที่มีในแต่ละจังหวัดว่ามีจำนวนประมาณเท่าใด จากนั้นคำนวณในเบื้องต้นว่าจะมีผู้สมัครรับเลือกเป็นสมาชิกวุฒิสภาประเภทที่ได้รับการเสนอชื่อจากองค์กรจำนวนเท่าใด และรายงานข้อมูลดังกล่าวให้คณะกรรมการการวิสามัญทราบเพื่อประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... ต่อไป

จากนั้น นายนรชิต สิงหเสนี โฆษกกรรมการ ในฐานะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. .... ตามมาตรา ๒๖๗ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ รายงานต่อที่ประชุมว่า คณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. .... ตามมาตรา ๒๖๗ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. .... เสร็จแล้ว ซึ่งในประเด็นร่างมาตรา ๓๕ เกี่ยวกับการจำกัดสิทธิของผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการการวิสามัญยังคงประสงค์ให้มีการจำกัดสิทธิในการได้รับแต่งตั้งเป็นข้าราชการการเมืองและข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง รวมทั้งสิทธิในการได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในท้องถิ่นตามร่างมาตรา ๓๕ (๔) และ (๕) ซึ่งในประเด็นร่างมาตรานี้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่า การจำกัดสิทธิในการได้รับแต่งตั้งในการดำรงตำแหน่งดังกล่าว ไม่ใช่สิทธิเฉพาะตัวของผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่ผู้นั้นจะสามารถเลือกให้มีผลได้ด้วยตนเอง แต่เป็นการจำกัดสิทธิของบุคคลอื่นซึ่งเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้ง และกรรมการการวิสามัญเสียงข้างมากได้เสนอให้ตัดคำว่า “สิทธิ” ในร่างมาตรา ๓๕ (๑) (๒) และ (๓) ออก เพื่อให้สอดคล้องกับความในร่างมาตรา ๓๕ (๔) และ (๕) นอกจากนี้ คณะกรรมการการวิสามัญให้เชิญผู้แทนของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเข้าร่วมการประชุมกับคณะกรรมการการวิสามัญเพื่อหารือในประเด็นดังกล่าว ซึ่งเป็นการประชุมภายหลังจากที่มีการจัดทำรายงานการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. .... เสร็จแล้ว จึงขอหารือที่ประชุมว่าคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญควรส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมดังกล่าวหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญควรส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมของคณะกรรมการการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. .... ตามมาตรา ๒๖๗ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพื่อจะได้ทราบถึงเหตุผลในการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๕ และหากเห็นว่าการแก้ไขนั้นทำให้บทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญควรโต้แย้งคัดค้านไว้ในคราวเดียวกัน ทั้งนี้ แม้จะตัดคำว่า “สิทธิ” ในร่างมาตรา ๓๕ (๑) (๒) และ (๓) ออก แต่ความในร่างมาตรา ๓๕ ตอนต้น ก็ระบุไว้ชัดเจนว่า “ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง... ผู้นั้นถูกจำกัดสิทธิดังต่อไปนี้” ซึ่งถ้อยคำดังกล่าวตัดออกไม่ได้ เนื่องจากเป็นถ้อยคำที่มาจากรัฐธรรมนูญ

พลเอก อัญญพร เจริญพานิช กรรมการ กล่าวว่า กรรมการวิสามัญเสียงข้างมากเห็นว่า ความในร่างมาตรา ๓๕ ตอนต้น กำหนดไว้แล้วว่า “ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง... ผู้นั้นถูกจำกัดสิทธิดังต่อไปนี้” ดังนั้น ควรตัดคำว่า “สิทธิ” ในร่างมาตรา ๓๕ (๑) (๒) และ (๓) ออก เนื่องจากมีถ้อยคำที่ซ้ำซ้อนกัน ขณะที่การกำหนดให้ผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งต้องถูกห้ามมิให้ได้รับการแต่งตั้งเป็นข้าราชการการเมือง ข้าราชการรัฐสภาฝ่ายการเมือง และผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในท้องถิ่นตามความในร่างมาตรา ๓๕ (๔) และ (๕) ถือเป็นกาจำกัดทั้งสิทธิและเสรีภาพของบุคคล จึงสามารถตัดคำว่า “สิทธิ” ตามความในร่างมาตรา ๓๕ (๔) และ (๕) ออกได้เช่นกัน

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. .... ร่างมาตรา ๘๒ ที่กำหนดให้บุคคลอื่นหรือกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งลงคะแนนเสียงแทนคนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุได้ โดยให้ถือเป็นการออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับนั้น อาจเป็นบทบัญญัติที่มีปัญหาเรื่องความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ในทางปฏิบัติเจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้งจะอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือให้บุคคลเหล่านั้นสามารถลงคะแนนได้ด้วยตนเองอยู่แล้ว

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า กรณีที่มีการหาคำหาเลือกตั้งจนทำให้บุคคลทั่วไปสามารถทราบได้ว่าผู้ลงคะแนนเสียงเลือกตั้งลงคะแนนให้บุคคลใด และศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยว่ากรณีดังกล่าวไม่ใช่การออกเสียงลงคะแนนโดยลับนั้น มีสาเหตุจากสื่อมวลชนบางกลุ่มถ้อยรูปการลงคะแนนเสียงดังกล่าวแล้วนำไปเผยแพร่ต่อสาธารณชน แต่ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้งช่วยเหลือคนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุให้สามารถลงคะแนนเสียงเลือกตั้งได้โดยวิธีการที่สุจริตกลับไม่มีการเผยแพร่การกระทำดังกล่าวให้สาธารณชนได้รับทราบแต่อย่างใด

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากเพิ่มเติมบทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. .... โดยกำหนดห้ามมิให้บุคคลที่ลงคะแนนเสียงแทนคนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุ เปิดเผยให้บุคคลอื่นทราบว่าผู้นั้นลงคะแนนเสียงให้บุคคลใด พร้อมทั้งกำหนดโทษของการฝ่าฝืนไว้ด้วย อาจช่วยแก้ปัญหาเรื่องการออกเสียงลงคะแนนที่ไม่เป็นไปโดยลับได้

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ กล่าวว่า การกำหนดโทษกรณีบุคคลที่ลงคะแนนเสียงแทนคนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุ เปิดเผยให้บุคคลอื่นทราบว่าผู้นั้นลงคะแนนเสียงให้บุคคลใดได้มีการอภิปรายกันในที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญแล้ว ซึ่งผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่า หากกำหนดโทษกรณีดังกล่าวไว้จะทำให้ไม่มีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเข้าไปช่วยเหลือคนพิการหรือทุพพลภาพ หรือผู้สูงอายุในการลงคะแนนเสียงได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่เป็นกรรมการวิสามัญควรตั้งข้อสังเกตต่อที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญและที่ประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติว่าบทบัญญัติในร่างมาตรา ๓๕ (๔) และ (๕) และร่างมาตรา ๘๒ อาจเป็นบทบัญญัติที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

ต่อจากนั้น ที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้อภิปรายในประเด็นสถานภาพและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ประธานกรรมการกล่าวว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๗ วรรคสอง ตอนท้าย ซึ่งบัญญัติว่า “เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เสนอตามวรรคหนึ่งเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเป็นอันพ้นจากตำแหน่ง แต่ต้องไม่ช้ากว่าวันพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามมาตรา ๒๖๓” อาจตีความได้สองนัย คือ เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ได้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสิบฉบับเสร็จแล้ว คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ก็เป็นอันพ้นจากตำแหน่ง หรือคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสิบฉบับจะประกาศในราชกิจจานุเบกษามีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย ทั้งนี้ หากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญต้องพ้นจากตำแหน่งเมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสิบฉบับเสร็จแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องบัญญัติถ้อยคำว่า “แต่ต้องไม่ช้ากว่าวันพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามมาตรา ๒๖๓” ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๗ วรรคสอง ตอนท้าย

นายอัคร จารุงจินดา กรรมการ กล่าวว่า บทบัญญัติบางมาตราในบทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ กำหนดวันพ้นจากตำแหน่งขององค์กรต่าง ๆ ไว้แตกต่างกัน โดยบางมาตรากำหนดให้พ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่กฎหมายมีผลใช้บังคับ แต่บางมาตรากำหนดให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณา ร่างกฎหมายแล้วเสร็จ

ประธานกรรมการกล่าวว่า แม้กฎหมายบางฉบับจะประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว กฎหมายนั้น ก็อาจยังไม่มีผลใช้บังคับในทันที เนื่องจากอาจมีการกำหนดให้กฎหมายมีผลใช้บังคับนับถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบกษาเป็นจำนวนกี่วันก็ได้ ทั้งนี้ หากกระบวนการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ยังไม่แล้วเสร็จ ก็ต้องมีการกำหนดองค์กรที่จะทำหน้าที่ร่างกฎหมายฉบับนั้นไว้ด้วย ดังนั้น คณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญอาจต้องอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสิบฉบับ จะประกาศในราชกิจจานุเบกษามีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย

นายเจษฎ์ โทณะวณิก ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า สมาชิกสภานิติบัญญัติ แห่งชาติบางท่านแสดงความเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๗ วรรคสอง บัญญัติไว้ชัดเจนว่า “เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่เสนอตามวรรคหนึ่ง เสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเป็นอันพ้นจากตำแหน่ง แต่ต้องไม่ช้ากว่าวันพ้นจากตำแหน่งของ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามมาตรา ๒๖๓” ดังนั้น หากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่าอาจต้อง อยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทุกฉบับจะประกาศในราชกิจจานุเบกษา มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย แต่สภานิติบัญญัติแห่งชาติเห็นว่าคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญต้องพ้นจาก ตำแหน่งเมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสิบฉบับ เสร็จแล้ว องค์กรใดจะเป็นผู้มีอำนาจตัดสินประเด็นดังกล่าว

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๗ วรรคห้า กำหนดว่า เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแล้วเสร็จ ให้ส่ง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นให้ศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องและ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณา ถ้าศาลรัฐธรรมนูญหรือองค์กรอิสระที่เกี่ยวข้องหรือคณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญเห็นว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของ รัฐธรรมนูญ ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติตั้งคณะกรรมการวิสามัญขึ้น เพื่อพิจารณาแล้วเสนอต่อ สภานิติบัญญัติแห่งชาติเพื่อให้ความเห็นชอบ ถ้าสภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนั้น จึงจะถือว่าเป็นกรณีที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญเสร็จแล้วอย่างแท้จริงตามความในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๗ วรรคสอง แต่หากจะถือว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญอาจต้องอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนกว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ทั้งสิบฉบับจะประกาศในราชกิจจานุเบกษามีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย อาจมีปัญหาเรื่องการตีความ บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและปัญหาในการจ่ายค่าตอบแทนให้แก่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้

นายเจียรชัย ฌ นคร กรรมการ กล่าวว่า หากพระมหากษัตริย์มิได้ทรงลงพระปรมาภิไธย ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ และพระราชทานร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นคืนมา สภานิติบัญญัติแห่งชาติก็มีความจำเป็นต้องพิจารณาว่าจะยืนยันร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นหรือไม่ ซึ่งหากสภานิติบัญญัติแห่งชาติไม่มีมติยืนยันร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้น ร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนั้นก็ป็นอันตกไป ซึ่งอาจทำให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญต้องยกร่าง พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นใหม่

นายอัชพร จารุจินดา กรรมการ กล่าวว่า อาจต้องนำกระบวนการร่างพระราชบัญญัติตาม รัฐธรรมนูญมาพิจารณาเปรียบเทียบว่ารัฐสภาจะต้องรับผิดชอบต่อการร่างกฎหมายที่เข้าสู่การพิจารณาของ รัฐสภาไปจนถึงขั้นตอนใด ซึ่งโดยหลักการแล้วรัฐสภาจะพ้นจากความรับผิดชอบต่อการร่างกฎหมายฉบับใด ฉบับหนึ่งต่อเมื่อพระมหากษัตริย์ได้ทรงลงพระปรมาภิไธยร่างกฎหมายนั้นแล้ว ดังนั้น คณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญจะต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสิบฉบับ จะประกาศในราชกิจจานุเบกษามีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย

ประธานกรรมการกล่าวว่า กระบวนการพิจารณาร่างกฎหมายของรัฐสภาไม่ได้เสร็จสิ้นในวาระ ที่สามซึ่งเป็นการพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างกฎหมายเท่านั้น แต่ร่างกฎหมายบางฉบับอาจต้องส่งเรื่องให้ ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาจนกว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสิบฉบับจะประกาศ ในราชกิจจานุเบกษามีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย

นายเชษฐ โทณะวณิก ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สอบถามว่า หากสภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติไม่เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่ง สมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญยังมีหน้าที่ต้องยกร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญทั้งสองฉบับใช่หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทเฉพาะกาลของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๗ กำหนดไว้ชัดเจนว่า ให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเป็นผู้จัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสิบฉบับให้แล้วเสร็จ ดังนั้น หากสภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติไม่เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มา ซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมีหน้าที่ต้องยกร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญทั้งสองฉบับใหม่

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า ถ้อยคำว่า “แต่ต้องไม่ช้ากว่าวันพ้นจากตำแหน่งของ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติตามมาตรา ๒๖๓” ในมาตรา ๒๖๗ วรรคสอง ตอนท้ายของรัฐธรรมนูญ ทำให้ตีความได้ว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญทั้งสิบฉบับจะประกาศในราชกิจจานุเบกษามีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย กล่าวคือ ไม่มีหน้าที่ใด ที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะต้องปฏิบัติอีกต่อไปแล้ว มิฉะนั้น ก็ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพ้นจากตำแหน่งไม่ช้ากว่าวันพ้นจากตำแหน่งของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามมาตรา ๒๖๓

นายชาติชาย ฌ เชียงใหม่ กรรมการ กล่าวว่า คณะรักษาความสงบแห่งชาติเป็นผู้แต่งตั้ง คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ดังนั้น เมื่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะต้องพ้นจากตำแหน่ง จึงควรให้ คณะรักษาความสงบแห่งชาติเป็นผู้มีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเช่นกัน

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญไม่ได้พ้นจากตำแหน่งโดยคำสั่งของ คณะรักษาความสงบแห่งชาติ แต่พ้นจากตำแหน่งโดยผลของบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

นายเจริญ โทณะวณิก ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ สอบถามว่า กรณี สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติไม่เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. .... หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิก กุฎิสภา พ.ศ. .... ตามที่คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. .... หรือคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกกุฎิสภา พ.ศ. .... ตามมาตรา ๒๖๗ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ เสนอ ด้วยคะแนนเสียงเกินสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เป็นเหตุให้ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวเป็นอันตกไปทั้งฉบับ จนเป็นเหตุให้ไม่สามารถ จัดให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไปครั้งแรกตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ กรณีดังกล่าว จะเป็นเหตุที่อาจนำไปสู่การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญได้หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทบัญญัติหมวด ๑๕ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๕ และมาตรา ๒๕๖ ของรัฐธรรมนูญ ได้บัญญัติหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ รองรับไว้แล้ว อย่างไรก็ตาม หากจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญเพราะเหตุไม่สามารถจัดให้มีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั่วไปครั้งแรกตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ เนื่องจากกรณีร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. .... หรือร่างพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกกุฎิสภา พ.ศ. .... เป็นอันตกไปทั้งฉบับ ตามมาตรา ๒๖๗ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ ถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง กรรมการร่างรัฐธรรมนูญควรแสดงจุดยืนด้วยการลาออกทั้งคณะ

สำหรับประเด็นสภาพของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญภายหลังจากที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสิบฉบับตามที่คณะกรรมการ ร่างรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๒๖๗ ของรัฐธรรมนูญ เพื่อมิให้เกิดข้อโต้แย้งเกี่ยวกับสภาพของ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ หรือที่ประชุมว่าจะเหมาะสมหรือไม่หากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะมีการ ประชุมเพื่อพิจารณาความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยไม่รับเบี่ยงประชุม

นายบรรณิทธิ์ สิงห์เสณี โฆษกกรรมการ กล่าวว่า แม้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะมีการประชุม เพื่อพิจารณาความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ โดยไม่รับเบี่ยงประชุมก็ตาม อาจมีผู้โต้แย้งคัดค้านเกี่ยวกับสภาพของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ โดยยกประเด็นว่าคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจะสามารถใช้ห้องประชุมงบประมาณของสำนักงาน เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นสถานที่ราชการในการประชุมได้หรือไม่

นายศุภชัย ยาวะประภาษ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการตรวจพิจารณำบันทึก เจตนารมณ์ร่างรัฐธรรมนูญ กล่าวว่า ประเด็นสภาพของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญภายหลังจากที่ สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสิบฉบับตามที่ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเสนอ ตามมาตรา ๒๖๗ ของรัฐธรรมนูญ แล้วนั้น ที่ประชุมคณะอนุกรรมการ ได้มีการหารือในประเด็นดังกล่าวแล้วเห็นว่า ภายหลังจากที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติลงมติให้ความเห็นชอบ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. .... และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกกุฎิสภา พ.ศ. .... ตามที่ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. .... และคณะกรรมการวิสามัญพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. .... ตามมาตรา ๒๖๗ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญ เสนอ ภารกิจหรือความจำเป็นเกี่ยวกับการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญอาจลดน้อยลง จนกว่าจะมีเหตุจำเป็นอย่างใดอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ เช่น กรณีพระมหากษัตริย์ไม่ทรงลงพระปรมาภิไธย หรือกรณีศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ เป็นต้น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญจึงมีภารกิจหรือความจำเป็นที่จะต้องจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ตามมาตรา ๒๖๗ ของรัฐธรรมนูญ ต่อไปจนกว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งฉบับจะประกาศในราชกิจจานุเบกษามีผลใช้บังคับเป็นกฎหมาย ซึ่งเป็นเรื่องของอนาคต ไม่อาจคาดการณ์ได้ว่าจะเกิดเหตุดังกล่าวขึ้นหรือไม่ อย่างไรก็ดี คณะอนุกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่าเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญเป็นเรื่องสำคัญ เนื่องจากปัจจุบันองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญและหน่วยงานของรัฐได้มีหนังสือขอทราบเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญควรจัดทำความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ให้แล้วเสร็จภายในช่วงเวลาก่อนที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับสุดท้ายจะประกาศในราชกิจจานุเบกษาซึ่งถือว่าเป็นวันสิ้นสุดภารกิจของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

นายสุพจน์ ไข่มุกด์ รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า ในขั้นตอนการยกร่างบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้มีการบัญญัติหลักการใหม่ที่ไม่เคยมีการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับใดมาก่อน รวมทั้งการเปลี่ยนหลักการในบางเรื่องแตกต่างไปจากที่เคยบัญญัติในรัฐธรรมนูญฉบับก่อนๆ เช่น การปฏิรูปประเทศ เป็นต้น ความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐที่อาจมีปัญหาเกี่ยวกับการตีความรัฐธรรมนูญ ดังนั้น คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญควรจัดทำความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ให้แล้วเสร็จ

นายอมร วาณิชวิวัฒน์ กรรมการ สอนถามว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมีภารกิจที่จะต้องดำเนินการตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๕๓/๒๕๖๐ เรื่อง การดำเนินการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง โดยเฉพาะในข้อ ๘ ที่กำหนดว่า “เมื่อมีการประกาศพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. .... ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้คณะรัฐมนตรีแจ้งคณะรักษาความสงบแห่งชาติเพื่อพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมหรือยกเลิกกฎหมายประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติหรือคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ อันเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการของพรรคการเมือง และร่วมกันจัดทำแผนและขั้นตอนการดำเนินการทางการเมืองเพื่อนำไปสู่การเลือกตั้งทั่วไปที่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ โดยให้หารือกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และจะเชิญผู้แทนพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองต่าง ๆ เข้าร่วมด้วยก็ได้” หรือไม่

นายอุดม รัฐอมฤต โฆษกกรรมการ กล่าวว่า ที่ประชุมควรพิจารณาให้ได้ข้อยุติเบื้องต้นก่อนว่าการจัดทำความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ถือเป็นภารกิจของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่ เมื่อได้ข้อยุติเป็นประการใดแล้วจึงพิจารณาเกี่ยวกับบทบาทภารกิจของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญภายหลังจากที่สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งฉบับตามที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

เสนอตามมาตรา ๒๖๗ ของรัฐธรรมนูญ ว่าคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมีภารกิจที่จะต้องดำเนินการต่อเนื่องในเรื่องใดบ้าง

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญไม่มีภารกิจที่จะต้องจัดทำความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หรือกรณีที่มีผู้สอบถามเกี่ยวกับเจตนารมณ์ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ก็ไม่ใช่ภารกิจหรือหน้าที่ของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญแต่ประการใด เนื่องจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญไม่มีหน้าที่และอำนาจในการตีความกฎหมาย ทั้งนี้ กรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือหน่วยงานของรัฐขอทราบเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ก็เพื่อต้องการทราบถึงแนวคิดของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญในการยกร่างบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในแต่ละมาตราเท่านั้น ส่วนการจะตีความเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญเป็นหน้าที่และอำนาจขององค์กรที่มีอำนาจในการตีความกฎหมายจะต้องตีความเจตนารมณ์ตามตัวอักษรที่บัญญัติในแต่ละมาตรา ซึ่งในทางทฤษฎีการยกร่างกฎหมายหากผู้ร่างกฎหมายเขียนกฎหมายมาตราใดผิดไปจากความตั้งใจที่จะบัญญัติมาตรานั้นๆ แล้วมีกรณีที่มีปัญหาต้องตีความกฎหมาย องค์กรที่มีอำนาจในการตีความกฎหมายก็จะตีความตามตัวอักษรที่ปรากฏในกฎหมาย ไม่ได้ตีความจากความตั้งใจของผู้ร่างกฎหมายในมาตรานั้นแต่อย่างใด ดังนั้น เรื่องสถานะภาพของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ หากที่ประชุมเห็นว่าคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญยังคงสถานะภาพต่อไปจนกว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสิบฉบับจะประกาศในราชกิจจานุเบกษา และเห็นว่าการความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มีความสำคัญก็ควรจัดทำให้แล้วเสร็จในช่วงเวลาดังกล่าว

ส่วนคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๕๓/๒๕๖๐ เรื่อง การดำเนินการตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ในข้อ ๘ นั้น เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้งสิบฉบับประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญย่อมพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับสุดท้ายประกาศในราชกิจจานุเบกษาซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๒๖๗ ของรัฐธรรมนูญ ดังนั้น หากคณะรักษาความสงบแห่งชาติจะยังคงให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมีหน้าที่ร่วมจัดทำแผนและขั้นตอนการดำเนินการทางการเมืองเพื่อนำไปสู่การเลือกตั้งทั่วไปที่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ก็จะต้องมีคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญอยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไป

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ กล่าวว่า ในเบื้องต้นควรนัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเท่าที่จำเป็นเพื่อจัดทำความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ให้แล้วเสร็จ โดยนัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญสัปดาห์ละหนึ่งวันก่อน หากที่ประชุมเห็นว่าการนัดประชุมสัปดาห์ละหนึ่งวันไม่สามารถจัดทำความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ให้แล้วเสร็จก่อนวันที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับสุดท้ายประกาศในราชกิจจานุเบกษา คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญอาจเพิ่มวันประชุมเป็นสัปดาห์ละสองวันก็ได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า เห็นด้วยในหลักการให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญสัปดาห์ละหนึ่งวัน คือ ทุกวันอังคาร โดยเริ่มตั้งแต่วันอังคาร ที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๖๑ เป็นต้นไป จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง

อนึ่ง ที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็นควรให้เลื่อนการพิจารณาความมุ่งหมายและคำอธิบายประกอบรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ออกไปก่อน

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันพฤหัสบดี ที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๕๕ นาฬิกา

นางสาวอัจฉรา สอนสมุทร

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

นายอนุพันธ์ ฐิติจันทร์

นิติกรปฏิบัติการ

นายรัฐภูมิ คำศรี

นิติกรชำนาญการพิเศษ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมมาธิการ ๒

ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์